

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ ФАРМАЦЕВТИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІНСТИТУТ ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ СПЕЦІАЛІСТІВ ФАРМАЦІЇ
КАФЕДРА ЗАГАЛЬНОЇ ФАРМАЦІЇ ТА БЕЗПЕКИ ЛІКІВ

**ФАРМАЦЕВТИЧНА НАУКА ТА ПРАКТИКА:
ПРОБЛЕМИ, ДОСЯГНЕННЯ, ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ**

**PHARMACEUTICAL SCIENCE AND PRACTICE:
PROBLEMS, ACHIEVEMENTS, PROSPECTS**

Матеріали ІІ науково-практичної інтернет-конференції
з міжнародною участю

27 квітня 2018 року
м. Харків

Реєстраційне посвідчення УкрІНТЕІ

№ 606 від 11.10.2017 р.

Харків
НФаУ
2018

УДК 615:001:378

Ф 24

Редакційна колегія: проф. О. Ф. Пімінов, проф. Л. І. Шульга, проф. Н. А. Цубанова, доц. С. В. Огарь, доц. К. О. Бур'ян, проф. Е. В. Супрун, доц. С. М. Ролік-Аттіа, доц. В. А. Якущенко, доц. О. В. Файзуллін, ст. викл. Н. А. Домар

Фармацевтична наука та практика: проблеми, досягнення, перспективи розвитку = Pharmaceutical science and practice: problems, achievements, prospects : матер. II наук.-практ. інтернет-конф. з міжнар. участю, м. Харків, 27 квітня 2018 р. / ред. кол. : О. Ф. Пімінов та ін. – Х. : НФаУ, 2018. – 464 с.

Збірник містить матеріали II науково-практичної інтернет-конференції з міжнародною участю «Фармацевтична наука та практика: проблеми, досягнення, перспективи розвитку», де розглянуто теоретичні та практичні питання за науковими напрямками: синтез, аналіз, стандартизація біологічно активних сполук і лікарських засобів; фітохімічні дослідження; фармацевтична технологія, біотехнологія та гомеопатія; менеджмент та маркетинг у фармації, фармакоекономічні дослідження; експериментальна та клінічна фармакологія і фармацевтична опіка; сучасна освіта та підготовка спеціалістів фармації та медицини у закладах вищої освіти.

Видання призначено для широкого кола наукових, науково-педагогічних і практичних працівників, викладачів закладів вищої освіти.

Матеріали подаються мовою оригіналу. За достовірність матеріалів відповідальність несуть автори.

The collection contains the materials of the IInd scientific-practical Internet conference with international participation «Pharmaceutical science and practice: problems, achievements, development prospects». The publication considers theoretical and practical issues in the scientific areas: synthesis, analysis, standardization of biologically active compounds and drugs; phytochemical studies; pharmaceutical technology, biotechnology and homeopathy; management and marketing in pharmacy, pharmacoeconomic research; experimental and clinical pharmacology and pharmaceutical care; modern education and training of specialists in pharmacy and medicine in institutions of higher education.

The publication is intended for a wide range of scientific, scientific and pedagogical and practical workers, teachers of institutions of higher education. Materials are provided in the original language. The authors are responsible for the reliability of the materials.

УДК 615:001:378

© Пімінов О. Ф., Шульга Л. І.,
Цубанова Н. А., Огарь С. В.,
Бур'ян К. О, Супрун Е. В.,
Ролік-Аттіа С. М., Якущенко В. А.,
Файзуллін О. В., Домар Н. А., 2018

<i>Малюгіна О.О., Смойловська Г.П.</i> Дослідження насіння рослин роду <i>Tagetes</i> L. як джерела насичених жирних кислот	173
<i>Погоцкая А.А., Кучинская Е.С.</i> Сравнительный анализ анатомических диагностических признаков листьев золотарника обыкновенного (<i>Solidago Virgaurea</i>) и золотарника канадского (<i>Solidago Canadensis</i>)	176
<i>Скребцова К.С., Боровик О.П.</i> Визначення кількісного вмісту ефірної олії у осипу квіток ромашки лікарської	180
<i>Скребцова К.С., Лазаренко О.Ф.</i> Фармакогностичне вивчення сировини суниці садової сорту «Альбїон»	181
<i>Хворост О.П., Федченкова Ю.А.</i> Застосування петіолярної теорії для ідентифікації лікарської рослинної сировини	182
<i>Хортецька Т.В.</i> Дослідження ефірної олії подорожника середнього	183
<i>Шиморова Ю.С., Кисличенко В.С., Горяча Л.М.</i> Визначення вмісту екстрактивних речовин в коренеплодах пастернаку посівного (<i>Pastinaca sativa</i> L.)	184
СЕКЦІЯ 4. Аналіз і стандартизація біологічно активних речовин та лікарських препаратів Analysis and standardization of biologically active substances and drugs Анализ и стандартизация биологически активных веществ и лекарственных препаратов	185
<i>Abdrakhmanova B.R., Kantureyeva A.M., Tleubaeva M.I.</i> State registration of in the drugs Republic of Kazakhstan	186
<i>Indrè Nagytè, Asta Kubilienè, Mindaugas Marksa</i> Determination of antioxidant activity of <i>Cannabis sativa</i> L. by FRAP spectrophotometry	187
<i>Kazlauskas T., Jakubeniene M., Marksa M., Ivanauskas L., Zevzikovas A.</i> Comparative gas chromatography-mass spectrometry bioanalysis of diazepam and its metabolites: nordazepam, temazepam, oxazepam using different ionization in forensic toxicology practice	188
<i>Rolik-Attia S., Piminov O., Shevchenko V., Plis S.</i> Investigation of stability of the dental gel «SONIDENT»	189
<i>Saidkarimova N.B.</i> Application of Raman spectroscopy for the analysis of Analginum	190
<i>Zevzikovas A., Zevzikoviene A., Marksa M.</i> Quantitative evaluation of biologically active compounds in garlic extracts	193
<i>Абдуназарова Н.Б., Азизов У.М., Хаджиева У.А.</i> Контроль качества бактерицидной и ранозаживляющей мази	194
<i>Агаева Г.А., Агаева У.Т., Годжаев Н.М.</i> Конформационные особенности гипотензивных трипептидов	195
<i>Агаева Г.А., Гасымова У.Б.</i> Структурный анализ пептидных молекул Gly-Leu-Phe and Val-Glu-Pro-Ile-Pro-Tyr, обладающих иммуностимулирующей активностью, методом молекулярной механики	196
<i>Барчук О.З., Грошовий Т.А.</i> Розробка методів стандартизації таблеток на основі рослинних екстрактів в поєднанні з таурином	198

Дослідження ефірної олії подорожника середнього Хортецька Т.В.

*Кафедра фармакогнозії, фармхімії і технології ліків,
Запорізький державний медичний університет,
м. Запоріжжя, Україна
khorttaya@gmail.com*

Вступ: Ефірні олії знайшли широке застосування в сучасному житті. Їх використовують у медицині, косметології та харчової промисловості. Компоненти ефірних олій володіють широким спектром фармакологічної активності, надають бактеріостатичну, антисептичну і протівірусну дію. Широко використовуються в якості основних компонентів ароматерапії.

Перспективними об'єктами сучасної фітотерапії є представники роду *Plantago L.* родини *Plantaginaceae Juss.*, традиційно використовуються в медицині багатьох країн світу. У зв'язку з цим викликає інтерес найбільш поширений вид, хімічний склад якого характеризується високим вмістом біологічно активних речовин: подорожник середній (*Plantago media L.*) [1].

Матеріали та методи: Рослинна сировина подорожника середнього було заготовлено в період цвітіння. Сушка проводилася в сушильній шафі при температурі не вище 50°C. Визначення компонентного вмісту летючих сполук проводили хромато-мас-спектрометричним методом [2].

Для ідентифікації компонентів використовували бібліотеку мас-спектрів NIST05 і WILEY 2007 з загальною кількістю спектрів більш 470000 в поєднанні з програмами для ідентифікації AMDIS і NIST. Індокси утримання компонентів розраховували за результатами контрольних аналізів з'єднань з додаванням суміші нормальних алканів (C10-C18).

Для кількісних розрахунків використовували метод внутрішнього стандарту. Вихід ефірної олії розраховували за сумою всіх площ відповідно хроматограмам.

Результати та їх обговорення: Результати якісного і кількісного аналізу компонентів ефірної олії листя подорожника середнього вказують на те, що переважаючим компонентом являється унтриаконтан ($45,15 \pm 4,10\%$). Відзначено істотний вміст трітріаконтана ($13,82 \pm 1,10$) і транс-неофітадієна ($11,57 \pm 1,00$). У менших кількостях присутній нонакозан ($7,24 \pm 0,68$), γ -сітостерол ($7,21 \pm 0,63$).

Склад летких з'єднань листя подорожника середнього представлений 12 компонентами, що свідчить про доцільність проведення подальших досліджень даного виду з метою використання його в якості потенційного джерела лікарських засобів.

Література

1. Виды подорожника: содержание действующих веществ / С. А. Соснина, Г. И. Олешко, Л. Г. Печерская, В. Ф. Левина // Фармация. – 2008. – №8. – С. 21-24.
2. Державна Фармакопея України. Доповнення 3 / Держ. п-во «Український науковий фармакопейний центр якості лікарських засобів. – 1-е вид. – Х.:

Державне підприємство «Український науковий фармакопейний центр якості лікарських засобів», 2009. – С. 202-205.

Визначення вмісту екстрактивних речовин в коренеплодах пастернаку посівного (*Pastinaca sativa* L.)

Шиморова Ю.Є., Кисличенко В.С., Горяча Л.М.

*Кафедра хімії природних сполук,
Національний фармацевтичний університет,
м. Харків, Україна
shymorova.yulia@gmail.com*

Вступ. Пастернак посівний (*Pastinaca sativa* L.) – пряно-овочева рослина, що широко культивується на території України, і здавна використовується у традиційній та народній медицині, тому фітохімічне вивчення цієї рослини є доцільним. Визначення вмісту екстрактивних речовин надасть змогу зробити висновки про оптимальний екстрагент для максимального вилучення біологічно активних речовин пастернаку посівного.

Матеріали та методи. Об'єкт дослідження – висушені та подрібнені коренеплоди пастернаку посівного сорту «Петрік», що були вирощені в Харківській області у 2017 році. В якості екстрагенту використовували воду та водно-етанольні розчини (20%, 40%, 50%, 70% та 96%). Визначення вмісту екстрактивних речовин проводили згідно методики, наведеної у ДФУ [1].

Результати та їх обговорення. Вміст екстрактивних речовин в коренеплодах пастернаку посівного наведений в таблиці 1.

Таблиця 1

Результати визначення вмісту екстрактивних речовин в коренеплодах пастернаку посівного у перерахунку на абсолютно суху сировину (m=5, P<0,05)

№	Екстрагент	Вміст екстрактивних речовин, %
1	Вода очищена	45,55±1,51
2	20% водно-етанольний розчин	44,61±1,75
3	40% водно-етанольний розчин	38,74±1,51
4	50% водно-етанольний розчин	34,35±1,13
5	70% водно-етанольний розчин	15,48±0,72
6	96% водно-етанольний розчин	11,07±0,44

В результаті проведеного дослідження, встановлено, що оптимальним екстрагентом для максимального вилучення біологічно активних речовин з коренеплодів пастернаку посівного є вода очищена та 20% етанол. Отримані дані можуть бути використані для подальшого фітохімічного дослідження, стандартизації сировини, розробки та створення нових лікарських засобів на основі сировини пастернаку посівного.

Література

1. Державна Фармакопея України / Державне підприємство «Український науковий фармакопейний центр якості лікарських засобів». 1-е вид.